

SPRAVODAJ

Cirkevný zbor ECAV na Slovensku, Martin

0905511926 • e-mail: ecavmartin@gmail.com • web: ecavmt.sk • facebook: ECAV MT

3. nedeľa pred koncom cirkevného roka

12. 11. 2023

PAMIATKA POSVÄTENIA CHRÁMU – DNI MESTA MARTIN 470. VÝROČIE SMRTI FRANTIŠKA I. RÉVAYA POSVIACKA ZREŠTAUROVANÝCH ZVONOV

Pieseň spevokolu

Privítanie

Predspev

Kňaz: Tvoj ľud pred Tebou sa schádza, Bože náš.

Zbor: Tvoj ľud pred Tebou sa schádza, Bože náš.

K Tebe ideme, lebo Ty si dobrotivý, k Tebe ideme, Ty veľký Bože náš.

Kňaz: Duchom Svätým naplň srdcia, Bože náš.

Zbor: Duchom Svätým naplň srdcia, Bože náš.

K Tebe ideme, lebo Ty si dobrotivý, k Tebe ideme, Ty veľký Bože náš.

Kňaz: Tvojou láskou naplň srdcia, Bože náš.

Zbor: Tvojou láskou naplň srdcia, Bože náš.

K Tebe ideme, lebo Ty si dobrotivý, k Tebe ideme, Ty veľký Bože náš.

Konfiteor

Kňaz: Skloňme sa pred Hospodinom a vyznajme spoločne:

Zbor: Bože milostivý, priznávam, že som sa previnil(a) myšlienkami, slovami a skutkami. Konal(a) som, čo je zlé a zanedbal(a), čo je dobré. Úprimne to ľutujem a prosím, zmiluj sa nado mnou. Daj mi silu, aby som odolával(a) zlu. Nech som hodnejší(ia) toho obrazu, na ktorý si ma stvoril. Pomáhaj mi k tomu, Otče dobrý.

Kňaz: Otec nebeský, ktorý skúma ľudské srdcia, počuje naše prosby a podľa svojho sľubu sa zmiluje nad tými, ktorí sa úprimne kajajú. Nech sa tak stane. Amen.

Pieseň č. 391 Vďaku Bohu vzdajme (Požehnanie detí) **Pieseň č. 725 z Evangelického zpěvníka – Nápev podľa Zázvorkovho kancionála z r. 1602**

1. Díky Bohu vzdejme, Králi nebeskému, Kterýž nás dobrotivě dochoval K jitra dnešnímu.
2. Budiž z toho chvála, Čest, moc, síla, sláva, Všemohoucí Pane Bože věčný, Od nás vzdávána.
3. Račiž i v tento den Nám býti přítomen, Ode všeho zlého nás chráni, Nebs toho mocen.
4. Duši rač přijati V své opatrování, Tělo ať jest rozumu poddáno V ctném obcování.
5. Tak abychom byli K Tvé cti, chvále živi, K prospěchu blížním, sobě k spasení. Až do skonání.
6. Po smrti pak časné Dejž království věčné, Kdežbychom Tebe hodně chválili Na věky. Amen

Sláva, pozdrav, kolekta

Žalm 84, 2 – 6

Pieseň č. 262 Cirkev je chrámom

Evanjelium Lk 14, 15 – 24

Posviacka zreštaurovaných zvonov (Ctihodný brat senior Marián Kaňuch)

Confirma Deus

Kňaz: Potvrď, ó Bože Otče, čo si pri nás vykonal!

Zbor: Z chrámu svojho nad Jeruzalemom.

Kňaz: Potvrď, ó Bože Synu, čo si pri nás vykonal!

Zbor: Z chrámu svojho nad Jeruzalemom.

Kňaz: Potvrď, ó Bože Duchu svätý, čo si pri nás vykonal!

Zbor: Z chrámu svojho nad Jeruzalemom.

Kňaz: Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému,

Zbor: ako bola na počiatku, i teraz i vždy i na veky vekov.
Amen

Pieseň č. 203 V jedného Boha veríme

Kázeň (Dôstojný brat biskup VD ECAV Peter Mihoč)

Modlitby (Tamarka a Rebeka Lisé, Jarko Karásek)

Pieseň Tebe patrí chvála

/:Tebe patrí chvála, česť a sláva, pozdvihnime svoje ruky
a chváľme sväté meno.:/

/:Lebo Ty si Pán, veľké veci robíš nám, nikto nie je ako Ty,
nikto nie je ako Ty.:/

Pozdrav, milodary, oznamy a modlitby

Antifóna č. 74

Kňaz: *Radujme sa, keď nám hovoria: Pod'me do domu
Hospodinovho!*

Zbor: Lebo lepší je jeden deň v ňom ako inde tisíc.

Kolekta, Áronovské požehnanie

Pieseň č. 263 Hrad prepevný

MILODARY

- Dňa 7. 11. sme na poslednú cestu vyprevadili **Tobiaska Harmečného** († 2). S láskou, smútkom a bolesťou v srdci si spomínajú rodičia a krstní rodičia a pre potreby cirkevného zboru venujú 50 €.
- Dňa 8. 11. sme sa poslednýkrát rozlúčili s **Máriou Dringušovou, r. Pakšiovou** († 96). Na svoju maminku si s láskou a smútkom spomínajú dcéry s rodinami a pre potreby cirkevného zboru venujú 50 €.
- Pri spomienke na rodičov **Ludmilu** a **Jána Štrbovcov**, svokrovcov **Chamulovcov** a **manžela Dušana** si s láskou spomína dcéra Ľudmila, vnučka Lili s rodinou a vnuk Dušan. Pre potreby cirkevného zboru venujú 100 €.
- Pri krste **Deanky Grajciarovej** venujú rodičia a starí rodičia 50 € pre potreby cirkevného zboru.
- Ďakujeme nášmu bratovi Romanovi Valancovi za stavebné práce na rekonštrukcii Klubu mladých (omietky v hodnote 1.000 €), ktoré urobil ako dar pre cirkevný zbor pri príležitosti krstu **dcéry Laury** a **syna Martina** a životného jubilea **manželky Alenky**.
Roman zároveň ďakuje za pomoc pri práci **Miškovi Kubíkovi mladšiemu** a **synovi Martinovi**.
- Rodičia Podhorskí pri príležitosti sobáša **Kamila** a **Silvie, r. Thomkovej** venujú 100 € na cirkevné ciele.

PROGRAM TÝŽDŇA

Nedeľa [12. 11.]

Pamiatka posvätenia chrámu

- 9.30 Modlitby /KM/
- 10.00 Detská besiedka /KM/
- 10.00 Slávnostné služby Božie
Historický sprievod do
rímsko-katolíckeho
kostola Sv. Martina
- 11.00 SB v nemocnici /kaplnka/
- 13.00 Slávnostný obed –
HOSTINA v jedálni ESŠ
Martin

Pondelok [13. 11.]

- 17.30 Abstinenti /ZBS/
- 18.00 Futbal YMCA
/Multifunkčné ihrisko za
Zborovým domom/

Utorok [14. 11.]

- 17.00 Zasadnutie presbyterstva

Streda [15. 11.]

- 17.30 Spevokol dospelých /ZBS/

Štvrtok [16. 11.]

- 10.00 SB v MEDIK M
- 17.00 Biblická hodina /ZBS/
Sk 2, 14 nn

Piatok [17. 11.]

Štátny sviatok

- 14.15 Stretnutie konfirmandov
1. a 2. ročníka - **NEBUDE**
- 15.30 Detský spevokol /aula BŠ/
- **NEBUDE**
- 17.30 Stretnutie mládeže /ZBS/

Nedeľa [19. 11.]

- 8.30 Ranné SB
- 9.30 Modlitby /KM/
- 10.00 Hlavné SB
- 10.00 Detská besiedka /KM/
- 11.00 SB v nemocnici /kaplnka/
- 14.30 SB na Bystričke
- 17.00 „KOSTOL INAK“**

Slávnosť bielej ruže a František I. Révay

František Révay zomrel 1. novembra 1553 vo veku 64 rokov a pochovaný je tu vo farskom kostole sv. Martina, kde mu synovia dali urobiť renesančný náhrobok z červeného mramoru.

Sú ľudia, ktorí majú svoje pevné miesto v dejinách a oplatí sa na nich spomínať aj po niekoľkých storočiach. Takou osobnosťou je aj František I. Révay.

V roku 1521 kráľ Ľudovít II. Jagelovský udelil Révayovcom erb s týmto významom: Z troch bratov dvaja vynikli vďaka vojenskej udatnosti, Ty František, si známy svojou slávou doma. Oni bránili vlasť svojou krvou, Ty si jej slúžil vďaka daru svojho nadania. Nový šľachtický erb tvorí štít blankytnej farby, kde z kráľovskej koruny vyrastá vlk – naznačuje, že Vy a Vaši predkovia ste rovnako vždy dychtili po sláve a boli ste nenásytný ako vlk. V predných nohách vystretých do výšky drží tri ruží – jednu bielu a dve červené. Dvojica červených ruží, František, označuje Tvojich bratov – Jána a Štefana, ktorí získali nesmrteľnú slávu vďaka červenej krvi prečasto vyliatej za vlasť. Ruža, ktorá žiari bielou farbou, čo iné by označovala ako Teba, známeho až dosiaľ nepoškvrneného životom, ktorý máš ruky nepoškvrnené krvou.

Tá biela ruža z 500-ročného révayovského erbu je teda sám František I. Révay, ktorého potomkovia dodnes žijú. Kto bol tento muž, ktorého 470. výročie smrti si pripomíname?

Narodil sa v roku 1489 a vďaka svojej odbornosti pôsobil u palatína Štefana Báthoryho ako jeho súkromný tajomník. Zastával viaceré funkcie a v roku 1542 sa stal uhorským propalatínom, resp. palatínskym miestodržiteľom, čo predstavovalo najvyššiu politickú, vojenskú a súdnu moc v našom v kráľovstve (Uhorsko). Dosiahol tak najvyššiu možnú pozíciu v kráľovstve, dnes zrovnateľnú s funkciou premiéra. Patril k vysokej aristokracii naklonenej kráľovi Ferdinandovi Habsburskému, ktorý ho poctil aj návštevou na hrade Sklabiňa. Podieľal sa aj na obrane krajiny v boji s lúpežným rytierom Podmanickým, či na bojoch proti Turkom.

V roku 1527 získal polovičný podiel hradu Sklabiňa a v roku 1539 ho získal celý. Do jeho panstva patrili Mošovce, Svätý Martin, Priekopa, Turany, Sklabiňa, Diaková, Štiavnička, Kláčany, Jahodníky, Trebostovo, Ratkovo a s mýtami v Dolnej Štubni, Sv. Martine a Sklabini. Od roku 1532 zastával funkciu turčianskeho župana. Pomerne rýchlo splynul so slovenským prostredím v Turci a svoju rodinu viedol k aktívnemu osvojeniu si slovenského jazyka slovom i písmom. Medzi jeho prvé počiny patrilo vytvorenie spojenectva s miestnou šľachtou.

Patril k významným priekopníkom reformácie, ba priamo z hradu Sklabiňa korešpondoval s Martinom Lutherom, ktorému okrem iného napísal v piatich bodoch svoje pochybnosti o niektorých tézach jeho učenia. Luther mu nato 4. augusta 1539 odpovedal a tak bol Révay z hľadiska šírenia novej viery v Turci najdôležitejší človek. Luther dokonca napomenul Révaya aby sa nedal zmámiť falošnými učeniami, a už vôbec nie kalvínmi. Za Révaya vznikol ako prvý evanjelický cirkevný zbor, práve v Martine v roku 1544. Pri každom zbore a chráme bola zriadená škola, čím sa zvyšovala vzdelanostná úroveň obyvateľstva. Ako protektor nového náboženstva bol Révay známy i mimo

turčianskeho okruhu, pretože dopomáhal k obsadzovaniu evanjelických kňazov v Bardejove, v Banskej Bystrici. Šírenie „luteránstva“ robil s takým oduševnením, že mu kráľ Ferdinand v roku 1541 pohrozil nemilosťou a aj 6. júna 1544 ho paradoxne vyzval na boj s kacírmi, no nič sa však nestalo.

František Révay zomrel 1. novembra 1553 vo veku 64 rokov a pochovaný je vo farskom kostole sv. Martina, kde mu synovia dali urobiť renesančný náhrobok z červeného mramoru. Sú ľudia, ktorí majú svoje pevné miesto v dejinách a oplatí sa na nich spomínať aj po niekoľkých storočiach. Takou osobnosťou je aj František I. Révay.

Spracoval Miroslav Eliáš

Spoločnosti **Silencia, s. r. o.** srdečne ďakujeme za štedrý milodar na rekonštrukciu kostolných zvonov vo výške 4.000 €.

Ofera bola minulú nedeľu vo výške **417 €** a cez terminál **149 €**. Srdečne ďakujeme aj za všetky milodary. Nech si ich Pán Boh obľúbi.

V RÍMSKO-KATOLÍCKOM KOSTOLE SV. MARTINA

Privítanie,

Položenie venca

Životopis Františka I. Révaya

Požehnanie zástavy

Otčenáš

Spoločná pieseň ES 654 Zbohom si dajme

SOLI DEO GLÓRIA